

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

третій освітньо-науковий рівень

(назва рівня вищої освіти)

галузь знань *В Культура, мистецтво та гуманітарні науки*

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність *B12 Культурологія та музеєзнавство*

(шифр і назва спеціальності)

кваліфікація *доктор філософії з культурології*

(назва кваліфікації)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ ХДАК

Протокол № 12 від 30.05.2025 р.

Голова вченої ради

Василь ШЕЙКО

Освітня програма в оновленій редакції

вводиться в дію з «01» жовтня 2025 р.

Наказ № 120 від 02.06.2025 р.

В. о. ректора _____

Наталія РЯБУХА

Харків – 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

третій (освітньо-науковий)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

доктор філософії

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

B12 Культурологія та музеєзнавство

Спеціалізація

-

Кваліфікація

доктор філософії з культурології

ВНЕСЕНО

кафедрою культурології та медіакомунікацій

Протокол № 7 від 27.02.2025 р.

Завідувач кафедри _____ Олександр КРАВЧЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Радою факультету культурології та соціальних комунікацій

Протокол № 10 від 11.03.2025 р.

Голова ради факультету _____ Наталя КОРЖИК

Гарант освітньо-наукової програми

Олександр КРАВЧЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукову програму розроблено та оновлено робочою групою у складі:

Кравченко Олександр Васильович, доктор культурології, професор, завідувач кафедри культурології та медіакомунікацій Харківської державної академії культури;

Панков Георгій Дмитрійович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри культурології та медіакомунікацій Харківської державної академії культури;

Шейко Василь Миколайович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри культурології та медіакомунікацій Харківської державної академії культури.

У процесі оновлення освітньої програми враховані рекомендації стейкхолдерів (роботодавців або їх представників, здобувачів вищої освіти, представників академічної спільноти):

1. Випускників освітньо-наукової програми, які вчасно захистили докторські дисертації:
Ольги Мусієнко,
Владислава Жукова,
Анастасії Біленької.
2. Кафедри культурології та образотворчих дисциплін Харківської державної гуманітарно-педагогічної академії.
3. Постійних наукових рецензентів програми:
П. Е. Герчанівська, доктор культурології, професор,
завідувачки кафедрою філософії та культурології
Київського національного університету
технологій та дизайну
Ю. С. Сабадаш, доктор культурології, професора,
завідувачки кафедрою культурології
Маріупольського державного університету
О.В. Титар, доктора філософських наук,
професора кафедри теорії культури і
філософії науки Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

**1. Профіль ОНП «Культурологія»
зі спеціальності В12 Культурологія та музеєзнавство
галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківська державна академія культури, факультет культурології та соціальних комунікацій, кафедра культурології та медіакомунікацій.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії, третій (освітньо-науковий) рівень. Доктор філософії з культурології.
Офіційна назва освітньої програми	Культурологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 59 кредитів ЄКТС, Термін навчання: 4 роки.
Наявність акредитації	Акредитована (сертифікат № 2103 від 29.07.2021 р.). Термін дії акредитації: до 01.07.2027 р.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.
Передумови	Відповідно до Правил прийому в ХДАК. Вища освіта (наявність ступеня магістра або ОКР спеціаліста).
Мова(и) викладання	Українська, англійська.
Термін дії освітньої програми	2021–2027 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/op/op.html https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fk/k/k_d.html
2 - Мета програми	
	Мета програми: підготовка докторів філософії з культурології, здатних продемонструвати знання, вміння, навички аналітичної, експертної, навчальної, консультативної, інформаційної, комунікативної, організаційно-методичної діяльності в соціально-гуманітарній сфері.
3 - Характеристика програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<i>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В12 Культурологія та музеєзнавство</i>
Основний фокус освітньої програми	Методологія культурологічних досліджень, здатність до інтелектуальних новацій та апробації сучасних теоретичних підходів у дослідженні культури.
Орієнтація програми	Освітньо-наукова програма має академічну орієнтацію, передбачає здобуття теоретичних знань та компетентностей, достатніх для вирішення проблем і завдань у галузі наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Особливості програми	Програма зорієнтована на формування компетентностей, необхідних для здійснення якісного дослідження у сфері

	історії та теорії культури з урахуванням епістемологічних та методологічних особливостей культурології. Передбачено врахування результатів неформальної освіти.
4 - Придатність випусників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Працевлаштування	Доктор філософії в галузі культурології підготовлений до роботи за кількома з видів і найменувань економічної діяльності за Національним класифікатором України «Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010», чинним від 01.01.2012 р. із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства № 306 від 24.02.2020 р. та наказом Міністерства економіки №47 від 4.01.2023 р.: 58 – видавнича діяльність; 59 – виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів; 60 – діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення; 63 – надання інформаційних послуг; 72 – наукові дослідження та розробки; 74 – інша професійна, наукова та технічна діяльність; 85 – освіта; 90 – діяльність у сфері творчості, мистецтва та розваг; 91 – функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури; 94 – діяльність громадських організацій.
Продовження освіти	Продовження навчання на науковому рівні вищої освіти (НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень).
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекції, семінари, практичні заняття в інтерактивних форматах, оглядові лекції експертів галузі, практичні заняття стейкхолдерів, професіоналів-практиків, акцент на самостійній роботі на основі підручників, електронних ресурсів інституціональних репозитаріїв, авторитетних міжнародних наукометричних баз даних; консультації з викладачами та науковим керівником; виконання дисертаційного дослідження.
Оцінювання	Поточне опитування, тестовий контроль, письмові та усні екзамени, звіти з практики, презентації, звіти за результатами виконання практичних завдань, дискусії, тестування, захист проходження науково-педагогічної практики, апробація результатів дослідження та публічний захист дисертаційної роботи.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності культуролога, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з

	культурології.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК5. Здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для реалізації, апробації та популяризації власних наукових досліджень та академічних проектів.
Фахові компетентності (ФК)	ФК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в культурології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані в провідних наукових виданнях з культурології та суміжних галузей. ФК2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та мовами країн ЄС, глибоке розуміння наукових текстів, написаних іноземними мовами за напрямом досліджень. ФК3. Здатність здійснювати пошук, виявляти та використовувати різноманітні джерела інформації за напрямом дослідження, зокрема із застосуванням сучасних інформаційних технологій, баз даних та інших електронних ресурсів. ФК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері культурології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. ФК5. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. ФК6. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати інноваційні академічні проекти з культурології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти. ФК7. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності. ФК8. Здатність до формування системного наукового світогляду, загальнокультурного кругозору, соціальних компетентностей, необхідних для здійснення ефективної науково-педагогічної діяльності.
7 - Програмні результати навчання	
	ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з культурології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

	ПРН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми культурології державною й іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. ПРН3. Застосовувати сучасні методи, інструменти, технології пошуку, оброблення й аналізу інформації, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. ПРН4. Планувати і виконувати теоретичні дослідження з культурології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. ПРН5. Володіти категоріальним апаратом сучасної культурології, вміти формулювати результати власних досліджень відповідно до академічних критеріїв та адаптувати їх до освітніх потреб та практичної реалізації. ПРН6 Розробляти та реалізовувати академічні та/або практичні інноваційні культурологічні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику. ПРН7. Розв'язувати значущі наукові, освітні та практичні проблеми культурології з дотриманням норм академічної етики і врахуванням їх суспільної значимості. ПРН8. Глибоко розуміти загальні принципи та методи гуманітарних досліджень культури, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері культурології, та у викладацькій практиці. ПРН9. Здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому рівні) вищої освіти. Кожний освітній компонент ОНП забезпечено науково-педагогічними працівниками з урахуванням їх освітньої та/або професійної кваліфікації, як правило, з науковим ступенем доктора наук з числа штатних викладачів випускової кафедри й інших факультетів академії, за потреби запрошуються викладачі інших закладів вищої освіти та професіонали соціокультурної сфери.
Матеріально-технічне забезпечення	– навчальні корпуси; – гуртожитки; – тематичні кабінети;

	– комп’ютерні класи; – пункти харчування; – мультимедійне обладнання; – спортивна зала та обладнання.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	– доступ до мережі Інтернет; – офіційний сайт ХДАК та розміщені на ньому матеріали (положення, графіки освітнього процесу; освітні програми, окрема сторінка ОНП «Культурологія» та ін.); – наукова бібліотека з доступом до міжнародних наукометричних баз, репозитарієм, читальні зали; – корпоративна електронна пошта; – навчальні матеріали, які розміщені на корпоративному сервісі G Suite for Education (силабуси, робочі програми дисциплін, навчально-методичні матеріали, дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання проєктів (робіт); критерії оцінювання рівня підготовки).
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Харківської державної академії культури. На основі двосторонніх договорів між ХДАК та ЗВО України про підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних ЗВО-партнерах, а також про академічну мобільність здобувачів.
Міжнародна кредитна мобільність	Навчання за програмами академічної мобільності, стажування та підвищення кваліфікації на основі договорів про міжнародну співпрацю ХДАК з іноземними ЗВО та окремими угодами з партнерськими організаціям – Вищою школою лінгвістичною в Ченстохова (Республіка Польща), Лоянським педагогічним університетом (КНР).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відповідно до Положення про набір та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства у Харківській державній академії культури та Правил прийому іноземців та осіб без громадянства з обов’язковим засвоєнням дисципліни «Українська мова як іноземна».

2. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1.1. Перелік компонентів освітньо-наукової програми

(для здобувачів вищої освіти громадян України)

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
I. Обов'язкові освітні компоненти			
1.1. Загальнонаукові компоненти			
ОЗК 1.1.1	Філософія: теорія та методологія пізнання	3,0	Екзамен
ОЗК 1.1.2	Культурологія	3,0	Залік
ОЗК 1.1.3	Іноземна мова в науковій комунікації	9,0	Екзамен
ОЗК 1.1.4	Українська мова: академічне письмо	4,0	Екзамен
	Усього за блоком дисциплін	19,0	
1.2. Науково-педагогічні компоненти			
ОНК 1.2.1	Організація та методика науково-дослідної роботи	3,0	Екзамен
ОНК 1.2.2	Інноваційні методи викладання у вищій школі	3,0	Залік
ОНК 1.2.3	Науково-педагогічна практика	3,0	Залік
	Усього за блоком дисциплін	9,0	
1.3. Професійні компоненти			
ОПК 1.3.1	Сучасні теорії та практики дослідження культури	3,0	Екзамен
ОПК 1.3.2	Методологічні проблеми культурології	3,0	Екзамен
ОПК 1.3.3	Цифрові технології в науково-дослідній діяльності	3,0	Залік
ОПК 1.3.4	Управління науковими проектами: зарубіжна практика апробації результатів дослідження	3,0	Залік
ОПК 1.3.5	Дослідницький семінар	3,0	Залік
	Усього за блоком дисциплін	15,0	
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	43,0	
II. Вибіркові освітні компоненти			
2.1. Загальні компоненти			
ВОЗК.2.1.1	Дисципліна 1	4,0	Залік
2.2. Професійні та практичні компоненти			
ВОПК 2.2.1	Дисципліна 1	4,0	Залік
ВОПК 2.2.2	Дисципліна 2	4,0	Залік
ВОПК 2.2.3	Дисципліна 3	4,0	Залік
	Загальний обсяг вибірових компонент	16,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		59,0	

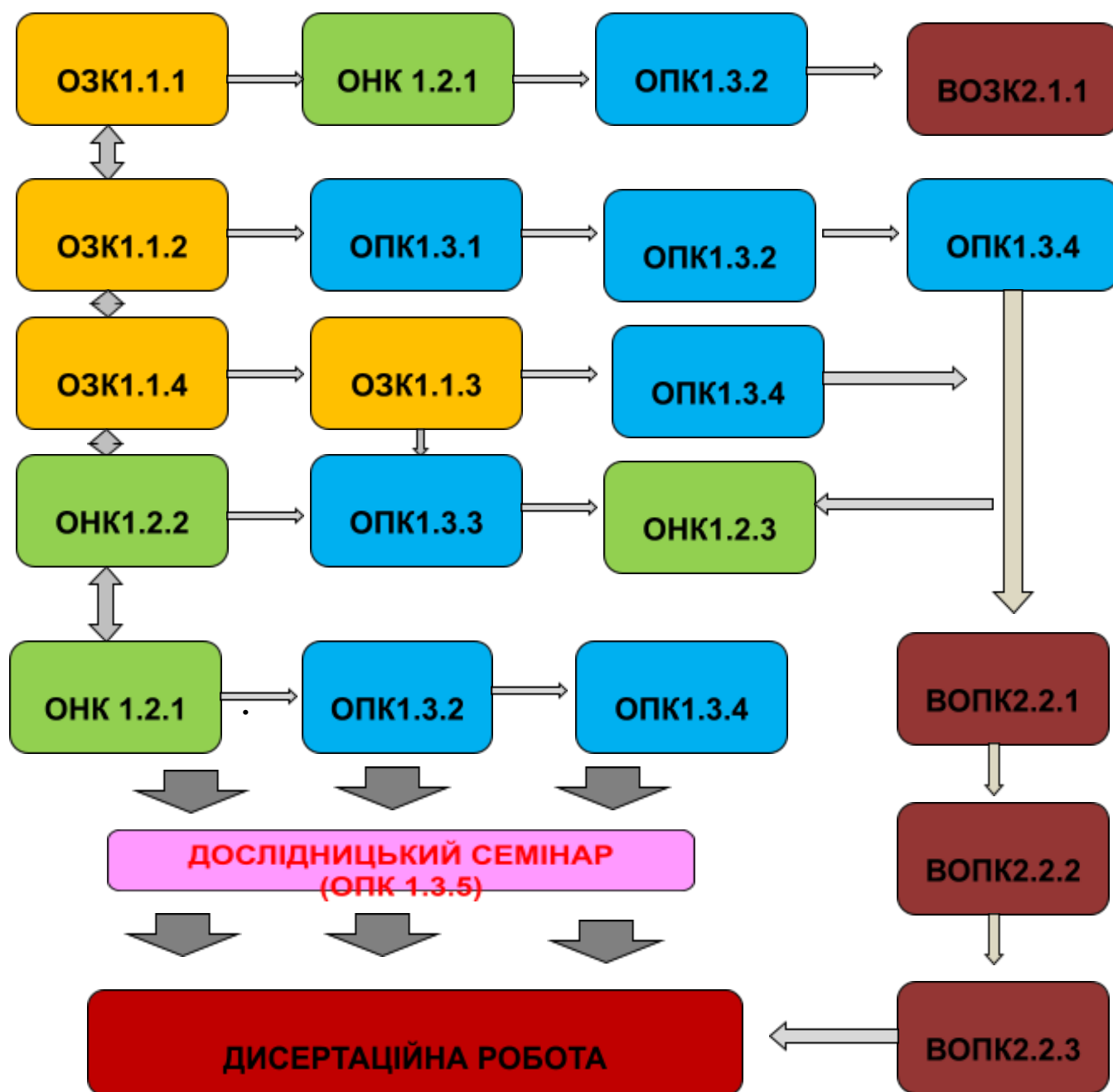
2.1.2. Перелік компонентів освітньо-наукової програми
(для здобувачів вищої освіти іноземців та осіб без громадянства)

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
I. Обов'язкові освітні компоненти			
1.1. Загальнонаукові компоненти			

ОЗК 1.1.1	Філософія: теорія та методологія пізнання	3,0	Екзамен
ОЗК 1.1.2	Культурологія	3,0	Залік
ОЗК 1.1.3	Англійська мова: академічне письмо	4,0	Екзамен
ОЗК 1.1.4	Українська мова як іноземна	9,0	Екзамен
	Усього за блоком дисциплін	19,0	
1.2. Науково-педагогічні компоненти			
ОНК 1.2.1	Організація та методика науково-дослідної роботи	3,0	Екзамен
ОНК 1.2.2	Інноваційні методи викладання у вищій школі	3,0	Залік
ОНК 1.2.3	Науково-педагогічна практика	3,0	Залік
	Усього за блоком дисциплін	9,0	
1.3. Професійні компоненти			
ОПК 1.3.1	Сучасні теорії та практики дослідження культури	3,0	Екзамен
ОПК 1.3.2	Методологічні проблеми культурології	3,0	Екзамен
ОПК 1.3.3	Цифрові технології у науково-дослідній діяльності	3,0	Залік
ОПК 1.3.4	Управління науковими проектами: зарубіжна практика апробації результатів дослідження	3,0	Залік
ОПК 1.3.5	Дослідницький семінар	3,0	Залік
	Усього за блоком дисциплін	15,0	
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	43,0	

II. Вибіркові освітні компоненти			
2.1. Загальні компоненти			
ВОЗК 2.1.1	Дисципліна 1	4,0	Залік
2.2. Професійні та практичні компоненти			
ВОПК 2.2.1	Дисципліна 1	4,0	Залік
ВОПК 2.2.2	Дисципліна 2	4,0	Залік
ВОПК 2.2.3	Дисципліна 3	4,0	Залік
	Загальний обсяг вибірових компонент	16,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		59,0	

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

3. Атестація здобувачів ступеня доктора філософії

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є кваліфікаційною науковою роботою, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень. Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі знань. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи). Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством. Обсяг основної частини дисертаційної роботи має складати 6-9 авторських аркушів. Не допускається необґрунтоване використання російськомовних джерел і праць російських авторів та їх зазначення у Списку використаних джерел

4. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньо-наукової програми «Культурологія»

	ОЗК 1.1.1	ОЗК 1.1.2	ОЗК 1.1.3	ОЗК 1.1.4	ОНК 1.2.1	ОНК 1.2.2	ОНК 1.2.3	ОПК 1.3.1	ОПК 1.3.2	ОПК 1.3.3	ОПК 1.3.4	ОПК 1.3.5
ЗК 1	+				+				+			
ЗК 2	+	+	+	+						+		
ЗК 3			+	+							+	
ЗК 4						+	+				+	+
ЗК 5					+					+	+	
ФК 1	+	+						+				
ФК 2			+	+								
ФК 3					+		+			+		
ФК 4						+						+

ФК 5			+	+	+	+	+					
ФК 6								+			+	+
ФК 7	+				+		+					+
ФК 8		+	+	+	+	+	+	+	+			

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ОЗК 1.1.1	ОЗК 1.1.2	ОЗК 1.1.3	ОЗК 1.1.4	ОНК 1.2.1	ОНК 1.2.2	ОНК 1.2.3	ОПК 1.3.1	ОПК 1.3.2	ОПК 1.3.3	ОПК 1.3.4	ОПК 1.3.5
ПРН 1	+	+						+	+			+
ПРН 2			+	+						+		
ПРН 3					+			+		+	+	
ПРН 4	+				+			+	+			
ПРН 5		+	+	+					+			
ПРН 6						+	+				+	+
ПРН 7					+	+	+	+				+
ПРН 8	+	+							+			+
ПРН9			+	+	+	+	+			+		+

Керівник робочої групи

Доктор культурології,
професор

Олександр КРАВЧЕНКО

Члени робочої групи:

Доктор історичних наук,
професор

Василь ШЕЙКО

Доктор філософських наук,
професор

Георгій ПАНКОВ